

વિપ્રચના

સાધકોનું માસિક
પ્રેરણાપત્ર

નુદ્રવર્ષ 2560 ♦ ફાળુન પૂર્ણિમા ♦ 28 ફેબ્રુઆરી 2018 ♦ વર્ષ - 18 ♦ અંક - 11 ♦ સંગ્રહ અંક - 215

ધર્મવાણી

યેસં ચ સુસમારદ્વા નિચં કાયગતા સતિ ।
અકિચં તે ન સેવન્તિ કિદ્યે સાતદ્વાકારિનો ।
સતાનં સમ્પજાનાનં અત્થં ગચ્છન્તિ આસવા ॥

-ધર્મપદ

‘આ કાયા દોષોથી ભરેલી છે’ એ જાતની જેમની સ્મૃતિ સદા તાજુ હોય છે, તેઓ નહિં કરવાની પ્રવૃત્તિને અડતા નથી અને કરવા જેવી પ્રવૃત્તિમાં નિરંતર સાવધાન રહે છે. એવા સાવધ તથા શુદ્ધ સમજવાળા તે પુરાષોના દોષનાં ઝરણાં સુકાઈ જાય છે.

શીલ : ધર્મનું પહેલું ચરણ

ધર્મ અને સંપ્રદાય બે જુદા જુદા રસ્તા છે. એ વાત બહુ સારી રીતે સમજુ લેવી જોઈએ કે જે વ્યક્તિ જેટલી ધર્મવાન બની જશે તે, તેટલી જ સંપ્રદાયવાદથી દૂર થતી જશે. બન્ને એકસાથે નિભાવી શકાતા નથી.

આપણા દેશના ઋષિઓ, મુનિઓ, સદગુરુઓ, સત્પુરાષો, મહાપુરાષો, બુદ્ધો અને અરહંતોએ આ જ સરચાઈનું અનુસંધાન કર્યું. જ્યાં જુઓ ત્યા સંસારનાં બધાં પ્રાણી દુઃખી છે. કેમ દુઃખી છે ? શું આ દુઃખોની બહાર નીકળવાનો કોઈ રસ્તો છે? આપણા મહાપુરાષોએ આ શોધ બહાર નહીં, પોતાની અંદર શરૂ કરી, કારણ કે વ્યક્તિ દુઃખી ભીતર જ થાય છે. તેને લાગે છે કે મારા દુઃખનું કારણ બહાર છે. બહાર એવી ઘટના બની કે કોઈએ આવું કહું એટલે હું દુઃખી થઈ ગયો. પરંતુ આ કેવળ બ્રમ છે. એવું લાગે છે કે એવો આભાસ થાય છે. અંદર જઈને સરચાઈ જોઈશું તો સ્પષ્ટ માલુમ પડશે કે મારા બધા દુઃખોનું કારણ મારી અંદર જ છે, બહાર નહીં. હું જ્યારે જ્યારે મારા મનમાં વિકાર જગાવું છું, ત્યારે ત્યારે દુઃખી થઈ જાઉં છું. બહારની ઘટના ભલે ગમે તેવી હોય, જો હું અંદર વિકાર નથી જગાવતો તો દુભિયારો નથી થઈ શકતો અને બહારની ઘટના મને વ્યાકુળ નથી બનાવી શકતી. આ સમયે હું મારી સમતા નથી ગુમાવતો, મારી શાંતિ નથી ગુમાવતો, સંતુલન નથી ગુમાવતો. જે કરવું ઉચ્ચિત છે તે બધું કર છું, આવશ્યક હોય ત્યારે બળપૂર્વક પણ કરં છું, પરંતુ શાંતિથી કરં છું. મનની સમતા અને સંતુલન ગુમાવ્યા વગર કરં છું.

આવી વ્યક્તિ ધર્મ શીખી જાય છે. તે ધર્મનું જીવન

જીવન લાગે છે. એક વ્યક્તિ પોતાને હિન્દુ કહેવા માત્રથી ધાર્મિક કેવી રીતે બની જાય? મુસલમાન, બૌદ્ધ, જૈન, ઈસાઈ, યહૂદી કે પારસી કહેવા માત્રથી ધાર્મિક કેવી રીતે થઈ જાય? પોતાને હિન્દુ કહેતી વ્યક્તિઓ માંથી કોઈ ધાર્મિક પણ હોઈ શકે છે, કોઈ બિલકુલ અધાર્મિક પણ. એવી જ રીતે પોતાને બૌદ્ધ, જૈન, ઈસાઈ, મુસલમાન અથવા શીખ કહેવાવાળી દરેક વ્યક્તિ ધાર્મિક પણ હોઈ શકે છે અને અધાર્મિક પણ. ધાર્મિક તે છે જે કે કુદરતના નિયમ અનુસાર પોતાનું જીવન ઢાળી લે છે. અધાર્મિક તે છે, જે કુદરતના નિયમોને તોડીને પોતાની જાતને દુઃખી બનાવી લે છે અને બીજાઓને પણ દુઃખી બનાવી દે છે. આ ધર્મની પુરાતન પરિભાષા છે.

ધર્મ વડે સુરક્ષા :

આપણા દેશના જે ઋષિ-મુનિ થયા, તે દરેકે દરેક વैજ્ઞાનિક જ થયા. તેઓએ સત્યની શોધ કરી. તેમણે પ્રફૂતિના નિયમોનું અનુસંધાન કર્યું. તેમણે ઋતનું અનુસંધાન કર્યું, તેથી ઋષિ કહેવાયા. આ અનુસંધાન કેવળ બુદ્ધિના સ્તર પર નથી થતું અને નથી થતું માત્ર પુસ્તકો વાંચીને. આ અનુસંધાન અનુભૂતિઓના સ્તર પર થાય છે. અંદર જોઈએ છીએ ત્યારે માલુમ પડે છે કે જ્યારે અંદર વિકાર જગાવું છું ત્યારે મારી સમતા ગુમાવી દઉં છું અને વ્યાકુળ થઈ જાઉં છું. જ્યારે અંદર વિકાર નથી જગાવતો ત્યારે હું પોતાની સમતા જાળવી રાખું છું અને દુઃખોથી મુક્ત રહું છું. આ કુદરતનો નિયમ છે આ જ ધર્મ છે. જેમ અર્થિનો ધર્મ છે, બળવું અને બાળવું, આ ધર્મ નથી હિન્દુ, નથી જૈન, નથી ઈસાઈ, નથી બૌદ્ધ. આ અર્થિનો ધર્મ છે, સ્વભાવ છે,

પ્રકૃતિ છે, લક્ષણ છે. આ જ રીતે આપણા મનમાં જે વિકારો જાગે છે, તેમનો સ્વભાવ છે કે જ્યારે તેઓ જગશે ત્યારે આપણને વ્યાકુળ બનાવી જ દેશો, આપણી સમતાને નષ્ટ કરી જ દેશો, આપણા મનના સંતુલનને નષ્ટ કરી જ દેશો. આપણને દુઃખી બનાવી જ દેશો. દરેક વિકારનો સ્વભાવ છે દુઃખી બનાવવાનો અને ન કેવળ આપણને પોતાને દુઃખી બનાવવાનો, પરંતુ બીજાઓ માટે પણ દુઃખું નિર્માણ કરવાનો તથા આખા વાતાવરણને દુઃખમય બનાવી દેવાનો.

આ વાત જેની સમજમાં જેટલી જલદી આવી જાય છે અને જે પોતાની જાતને કુદરત અથવા પ્રકૃતિના આ નિયમ અનુસાર ઢાળવા લાગે છે તે સાચા અર્થમાં એટલો ધાર્મિક થઈ જાય છે, સાચા અર્થમાં સુખી થઈ જાય છે. હવે તે પોતાની જાતને હિંદુ કહે કે બૌદ્ધ, જૈન કહે કે ઈસાઈ, કોઈ ફરક પડતો નથી. તે વ્યક્તિ ધાર્મિક થઈ ગયો, કારણ કે તે જાણી ગયો કે પોતાના મનને મેલું કરવાથી કુદરત મને દંડ આપે છે અને તત્કાળ દંડ આપે છે. મર્યાદાની વાત એની જગ્યાએ છે. પરંતુ દંડ અત્યારે જ મળવો શરૂ થઈ જાય છે. તેનાથી વિપરીત જો હું પોતાના મનને વિકારોથી મુક્ત રાખું છું, ચિત્તને નિર્મણ રાખું છું અને મૈત્રી, કરુણા, સંદ્ભાવના જગાવું છું તો કુદરત મને પુરસ્કાર આપે છે, તત્કાળ પુરસ્કાર આપવા લાગે છે, મને બહુ શાંતિનો અનુભવ થાય છે, ખૂબ સુખનો અનુભવ થાય છે. આ કુદરતનો નિયમ છે, આ તેનો સ્વભાવ છે. જેમ વિકારોનો સ્વભાવ છે આપણને વ્યાકુળ કરી દેવાનો, તેમ વિકાર-વિમુક્ત ચિત્તનો સ્વભાવ છે આપણને શાંતિ આપવાનો, અંતરિક સુખ આપવાનો.

પોતાને વિકાર-વિમુક્ત કરવાનું કામ કોઈ હિંદુ કરે તો તે સુખી થઈ જશે, કોઈ મુસલમાન કરે તો તે સુખી થઈ જશે, જૈન, બૌદ્ધ, ઈસાઈ, ભારતીય અથવા અમેરિકન, કોઈ કરે-જે પણ કરશે તે સુખી થઈ જશે. જે પોતાના ચિત્તને વિકાર-વિમુક્ત કરવાનું કામ કરવા લાગ્યો, તે કુદરતના નિયમો અનુસાર પોતાના જીવનને ઢાળવાનું કામ કરવા લાગ્યો, તે વ્યક્તિ ધાર્મિક થઈ ગયો. આથી કહેવામાં આવ્યું ‘ધર્મો હવે રક્ખતિ ધર્મચારિ’ – જે ધર્મનું આચરણ કરવા લાગ્યો તથા પોતાની અંદર ધર્મનું જીવન જીવવા લાગ્યો, ધર્મ તેની રક્ષા કરવા લાગ્યો. ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિત: – જે ધર્મની રક્ષા કરે છે, તેની રક્ષા ધર્મ કરે છે. પરંતુ કચા ધર્મની રક્ષા? હિંદુ ધર્મની, બૌદ્ધ ધર્મની, જૈન ધર્મની કે મુસલમાન ધર્મની? જ્યાં ધર્મને હિંદુ માની લીધો, બૌદ્ધ માની લીધો, જૈન માની લીધો, ઈસાઈ

માની લીધો ત્યારે ભટકી ગયો. ધર્મથી ખૂબ દૂર ચાલ્યો ગયો. રક્ષા ‘ધર્મ’ની કરવાની છે અને ધર્મ પોતાની અંદર છે. જે મનુષ્યે પોતાની અંદરના વિકારોને જીતી લીધા તે વિજયી થઈ ગયો. મેં ચિત્તને નિર્મણ કરી લીધું તો મારી અંદર જાગેલો ધર્મ પોતાની મેળે મારી રક્ષા કરવા લાગ્યો, મને દુઃખથી બચાવવા લાગ્યો, મને સંકટોથી બચાવવા લાગ્યો.

જીવનમાં ગમે તેવા તોફાન આવે, ધાર્મિક વ્યક્તિ વ્યાકુળ થતી નથી, કારણ કે ધર્મ તેની રક્ષા કરે છે. ધર્મ દરેક વ્યક્તિનો પોતાનો હોય છે, સમૂહનો નથી હોતો. એક-એક વ્યક્તિએ ધર્મનું પાલન કરવાનું છે. અનેક લોકો પાલન કરવા લાગે તો બહુ સારી વાત છે આખા સમાજમાં સુખશાંતિ ફેલાવા લાગશે. પરંતુ એ આવશ્યક છે કે એક-એક વ્યક્તિ ધર્મ ધારણ કરે. ‘એક એવ ચરે ધર્મં’ – એક-એક વ્યક્તિ ધર્મનું આચરણ કરે. ‘ન ધર્મદ્વજકા ભવે’ – ધર્મની દવજા ન બનાવી લે – આ અમારો ધર્મ, આ તમારો ધર્મ, તો સંપ્રદાય ઊભો કરી લેશો, ધર્મના નામ પર આડંબર શરૂ કરી લેશો. આવી વ્યક્તિમાં ધર્મ નહીં હોય. કારણ કે ધર્મના નામ પર ભાવાવેશ જગાવીને તે પોતાનું સંતુલન ખોઈ બેસે છે, સાથે જ લોકોમાં ભાવાવેશ જગાવે છે અને તેમનું પણ સંતુલન નષ્ટ કરે છે. મજહબ (ધર્મ) ના નામે ભાવાવેશ પૂર્ણ કરૂરતા જગાવે છે જેથી લોકો પાગલ થઈ જાય. આ ધર્મ કેવી રીતે થયો? જેણે પોતાના મનનું સંતુલન ખોઈ દીધું, ભલે ધર્મના નામ પર જ ખોઈ નાખ્યું. તે ધાર્મિક કેવી રીતે થયો? તેની રક્ષા કેવી રીતે કરશે? જ્યાં તેણે ભાવાવેશ જગાવી પોતાનું સંતુલન ગુમાવ્યું, તે જ ક્ષણે તેની સુરક્ષા નષ્ટ થઈ ગઈ. તે અરક્ષિત થઈ ગયો.

ધર્મ એક-એક વ્યક્તિનો:

ધર્મ એક-એક વ્યક્તિનો છે. ‘એક એવ ચરે ધર્મં’ – એક-એક વ્યક્તિ ધર્મનું આચરણ કરે છે તો સમાજનું કલ્યાણ થઈ જાય છે. જ્યારે આખું જંગલ મુરજાઈ ગયું હોય અને આપણે ઈરછીએ કે એ ફરી હરિયાળું થઈ જાય, તો દરેક વૃક્ષને પાણી આપવું પડશે. જ્યારે પ્રત્યેક મૂળમાં પાણી જાય નહીં અને આપણે ઈરછીએ કે આખું જંગલ હરિયાળું થઈ જાય તો એ કેવી રીતે થશે? એ જ રીતે આપણે ઈરછીએ કે એક-એક વૃક્ષ લીલું થશે અને ત્યારે આખું જંગલ પોતાની મેળે હરિયાળું થઈ જશે. એક-એક વૃક્ષના મૂળમાં પાણી જાય નહીં અને આપણે ઈરછીએ કે આખું જંગલ હરિયાળું થઈ જાય તો એ કેવી રીતે થશે? એ જ રીતે આપણે ઈરછીએ કે એક-એક વ્યક્તિ ધર્મવાન બને કે નબને, પરંતુ આખા સમાજમાં ફરીથી શાંતિ આવી જાય, આખો સમાજ બહુ

સુખી થઈ જાય, ખૂબ ધર્મવાન થઈ જાય – એમ થવું શક્ય નથી.

હિન્દુ ધર્મનો પક્ષ લેવાવાળાં ઘણાં છે, એ જ રીતે બૌધ્ધ ધર્મના હિમાયતી ઘણાં છે, મુટિલમ ધર્મના, જૈન ધર્મના, ઈસાઈ ધર્મના, શીજ ધર્મના હિમાયતી ઘણાં છે. પરંતુ ‘ધર્મ’ના હિમાયતી કોઈ નથી, કારણ કે ધર્મ ધારણા કરવો બહુ મુશ્કેલ છે. સામૂહિક ઝનૂન પેદા કરવું આસાન હોય છે, એકે એક વ્યક્તિમાં ધર્મ જગાવવો બહુ કરણા કામ કરે છે. રક્ષા એક-એક વ્યક્તિની, એક-એક વ્યક્તિની આગવી જ હોય છે. જે વ્યક્તિને પોતાની અંદર ધર્મ જગાવી લીધો, તેની રક્ષા થવા લાગી, ધર્મ તેની રક્ષા કરવા લાગ્યો. પ્રકૃતિ તેની રક્ષા કરવા લાગી. તેદુઃખોથી મુક્ત થવા લાગ્યો. હવે તેનામાં કોઈ ભય ના રહ્યો. તે નિર્ભય થઈ ગયો, નિર્વેર થઈ ગયો. હવે તેનો કોઈ વેરી નથી. કોઈ બીજી વ્યક્તિ ખોટું કામ કરે છે તો તેના પ્રત્યે કરણા જાગે છે, મૈત્રી જાગે છે કે, બિચારો રોગી છે. દુભિયારો છે – ‘કેવો’ વિકાર જગાવી રહ્યો છે અને વિકાર જગાવિને વ્યાકુળ થઈ રહ્યો છે ! તેને પણ ધર્મ મળી જાય – હિન્દુ ધર્મ નહીં, બૌધ્ધ ધર્મ, વગેરે નહીં – ધર્મ મળી જાય. એ પણ પોતાના વિકારોથી મુક્ત થવાનું શીખી લે. પોતાના ચિત્તને નિર્મિત કરવાનું શીખી લે, તો બહુ સુખી થઈ જશે. સાચે જ સુખી થઈ જશે. આવી કરણા જાગવા લાગે તો સમજો ધર્મવાન છે. છોધ જાગવા લાગે તો ધર્મવાન નથી. દ્રેષ્ટ જાગવા લાગે તો ધર્મવાન નથી. ઈર્ષા અને અહંકાર જાગવા લાગે તો ધર્મવાન નથી.

કોઈ વ્યક્તિ પોતાને મોટો ધાર્મિક કહેતો રહે, અલગ-અલગ પ્રકારના અનેક કર્મકાંડ કરતો રહે, આ પ્રકારની કે તે પ્રકારની વેશભૂષા ધારણા કરતો રહે, પરંતુ જો તે પોતાના મનમાં વિકાર જગાવે છે તો ધર્મથી બહુ જ દૂર છે. કોઈ માત્ર એમ સમજુને કે હું આવા કપડાં પહેંદું છું તો બહુ ધર્મવાન છું અને ધર્મની દયજા ઉઠાવી લે – તો સમજો ધર્મ જોખમમાં પડી ગયો. જ્યારે ધર્મના નામે દેખાડો થવા લાગે છે. તો ધર્મ જોખમમાં પડી જાય છે.

ધર્મ વ્યક્તિ વ્યક્તિનો હોય છે. પ્રત્યેક વ્યક્તિએ પોતાની અંદર ધર્મ જગાવવાનો હોય છે. અને ધર્મનું જીવન જીવનાનું હોય છે. જ્યારે આ વાત સમજમાં આવી જાય કે ધર્મને સંપ્રદાયથી બિલકુલ દૂર રાખવાનો છે, ત્યારે સમાજમાં વધુમાં વધુ લોકો ધર્મનું જીવન જીવના લાગશે. પછી જોઈશું કે આ સમાજમાં ખૂબ સુખશાંતિ છે, કારણ કે આ સમાજના

વધુમાં વધુ લોકો ધર્મવાન છે. હવે કોઈ કર્મકાંડ કરે કે ના કરે. આ પ્રકારના કર્મકાંડ કરે કે તે પ્રકારના કર્મકાંડ કરે. પરંતુ જ્યારે ધર્મનું જીવન જીવના લાગશે અને મનને વિકારોથી મુક્ત રાખવા લાગશે તો તે સમાજ સુખી થઈ જશે. શાંતિથી રહેવાવાળો થઈ જશે. આવો દેશ શાંતિથી રહેવાવાળો દેશ થઈ જશે. આ રીતે સમગ્ર વિશ્વ શાંતિમય બની શકે છે. પરંતુ તેને માટે પ્રત્યેક વ્યક્તિએ ધર્મ ધારણા કરવો પડશે.

‘નિર્મલ ધારા ધર્મની’ પુસ્તકમાંથી સાલાર

વિપશ્યના દ્યાનનું પ્રથમ ચરણ “આનાપાન દ્યાન”
શીખવા માટે તેમ જ વિપશ્યના વિશે વિશેષ માહિતી મેળવવા માટે
JOIN OUR WHATSAPP BROADCAST
 TYPE ADD ME "Your Name, Area" **and Send whatsapp it on** **94262 02222**

વિપશ્યના પરિચય તેમ જ સોરાટ્રના કેન્દ્રોની માહિતી માટે ગૂંગલ પ્લે સ્ટોર પર

ANDROID APP ON Google play **“એન્ફ્રોઇડ એપ્લિકેશન”** **VIPASSANA DHAMMAKOT** **ઉપલબ્ધ છે.**

સામૂહિક સાધના - રાજકોટ

આવો, સાથે મળીને સાધના કરીએ...
સહુ ધમ્મબંધુઓ અને ધમ્મભગિનીઓ માટે રાજકોટ ખાતે સામૂહિક સાધનાનું એક નવું સરનામું...

સોમવાર થી શુક્રવાર

સમય :-	બપોરે ૩-૩૦ થી ૪-૩૦
સ્થળ :-	સિટી ડેન્ટલ હોસ્પિટલ, ડૉ. આનંદ જસાણી, વિરાણી ચોક, રાજકોટ.
સંપર્ક :-	ફોન : ૦૨૮૧ - ૨૪૮૦૧૫૫

સોમવાર થી શનિવાર

સમય :-	બપોરે ૩-૩૦ થી ૪-૩૦
સ્થળ :-	C/o. પ્રશાંતભાઈ વોરા, પંચનાથ શેરી નં.૨, ભગત પેંડા વાળી શેરી, બેંક ઓફ બરોડાની બાજુમાં, રાજકોટ.

ધમ્મકોટ - એક દિવસીય શિબિર

તારીખ : ૨૫-૩-૨૦૧૮, રવિવાર

સમય : સવારે ૮-૦૦ થી સાંજે ૫-૦૦
નોંધ : કેન્દ્ર ઉપર જવા-આવવા માટે નિઃશુલ્ક બસ સેવા રાખવામાં આવેલ છે. નામ નોંધાવવું જરૂરી છે.
બસનો રૂટ નીચે પ્રમાણે રહેશે.

૩૨ :- ૭.૩૦ કલાકે – રૈયા ચોકડી, ૭.૩૫ કલાકે – રૈયા ટેલિકોમ એક્સચેન્જ, ૭.૪૦ કલાકે – કે.ડે.વી. સર્કલ, ૭.૪૫ કલાકે – બિગ બજાર, ૭.૫૦ કલાકે – નાના મવા ચોકડી, ૭.૫૫ કલાકે – મવડી ચોકડી, ૮.૦૦ કલાકે – ગોંડલ ચોકડી

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : સીટી ઓફિસ
મો.: ૭૮૭૮૭૨૭૨ ૨૩ ઉપર જ વોટ્સએપ / ફોન ક્રારા નોંધાવવું.

ગુજરાત વિપશ્યના કેન્દ્ર - ૨૦૧૮-૧૯ શિબિરોની માહિતી

ધામકોટ C/o. ભાબા ડાઈનિંગ હોલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ-૧. રજિસ્ટ્રેશન - સમય ૧૦ થી ૧ અને ૧૩૦ થી ૭ સંપર્ક :: Ph.: ૦૨૮૧-૨૨૩૩૬૬૬, M : ૭૮ ૭૮ ૭૨ ૭૨ ૨૩, Ph.: ૦૨૮૧-૨૯૨૪૯૨૪, M : ૯૩૨૭૯ ૨૩૫૪૦, E-mail : dhammакot@gmail.com	ધમ અંબિકા નવસારી-બિલિમોરા થી ૧૫ કિ.મી., N.H. નં.-૮ બોરિયાચ ટોલનાકાથી ૨૬૦ પદ્ધતિમે, નામ : વગલવાડ, તા.: ગણાટેવી. સંપર્ક : Mo : ૭૮૭૮૪ ૬૦૯૬૧, Mo : ૯૫૮૬૫ ૮૨૬૬૦, ૯૪૨૮૧ ૬૦૭૧૪, ૯૮૨૫૦ ૪૪૫૩૬. E-mail : info@ambika.dhamma.org	ધમસિંધુ-બાડા સીટી સંપર્ક : C/o. ચુનિક આઇટિક્ટ, ૨૦૪, આશીર્વાદ કોમ્પ્લેક્સ, લાક્કડા બજાર, માંડવી, કર્ચ-૩૭૦ ૪૭૫ સંપર્ક : Ph.: ૦૨૮૩૪-૨૨૩૫૭૫, M : ૯૯૭૪૫ ૭૫૬૬૦ E-mail : info@sindhu.dhamma.org	ધમપીઠ ગુજર વિપશ્યના કેન્દ્ર-ધમપીઠ અમદાવાદ રનોડા તા. દોળકા, જિ. અમદાવાદ - ૩૮૦ ૮૧૦ સંપર્ક : Ph.: ૦૨૭૧૪-૨૯૪૬૯૦, M : ૯૪૨૬૪ ૧૯૩૯૭ E-mail : info@pitha.dhamma.org	ધમ દિવાકર C/o. ઉપેન્દ્રકુમાર પટેલ, ૭-અપના બજાર, વિમાન સુપર માર્કેટ, ની.કે. રોડ, મહેસાણા. (૩.ગ.)-૩૮૪ ૦૦૨. સંપર્ક : Ph.: ૦૨૭૬૨-૨૭૨૮૦૦, ૨૫૪૬૩૪, ૨૫૨૩૪૫ M : ૯૪૨૯૨ ૩૩૦૦૦. E-mail : info@divakara.dhamma.org	ધમપાલિ ગામ: ટોકી, સોનગઢ- પાલીતાણા રોડ, જી. ભાવનગર. સંપર્ક :: ધમપાલી કેન્દ્ર : M : ૭૮૭૮૧૦૩૬૩૬ M : ૯૭૧૪૯ ૧૧૯૧૩ M : ૯૭૧૪૯ ૧૦૯૧૩ સિટી ઓફિસ : Ph. ૦૨૭૮ - ૨૫૨૧૦૬૬, M : ૮૮ ૬૬ ૭૧ ૩૬૩૬ E-mail : dhammapali15@gmail.com
14-03 to 25-03 28-03 to 08-04 18-04 to 29-04 02-05 to 13-05 16-05 to 27-05 30-05 to 10-06 13-06 to 24-06 કંકત જૂના સાધકો માટે STP 12-09 to 20-9-18 10 Day Spl. 10-09 to 21-09-18 3 DAYS 12-04 to 15-04-18 12-07 to 15-07-18	07-03 to 18-03-18 19-03 to 30-03-18 31-03 to 11-04-18 11-05 to 22-05-18 23-05 to 03-06-18 05-06 to 16-06-18 17-06 to 28-06-18 Teen-Girls 16-04 to 24-04-2018 Teen-Boys 25-04 to 03-05-2018 Anapana-Boys 04-05 to 06-05-2018 Anapana-Girls 07-05 to 09-05-2018	08-04 to 19-04-18 22-04 to 03-05-18 06-05 to 17-05-18 20-05 to 31-05-18 કંકત જૂના સાધકો માટે STP 03-07 to 11-07-18 20 DAYS 04-03 to 25-03-18 30 DAYS 04-03 to 04-04-18 Teen-Boys 25-04 to 03-05-2018 Teen-Girls 09-05 to 17-05-2018	28-03 to 08-04-18 18-04 to 29-04-18 02-05 to 13-05-18 16-05 to 27-05-18 06-06 to 17-06-18 20-06 to 01-07-18 18-07 to 29-07-18 01-08 to 12-08-18 15-08 to 26-08-18 29-08 to 09-09-18 12-09 to 23-09-18 26-09 to 07-10-18 કંકત જૂના સાધકો માટે STP 06-07 to 14-07-18	07-03 to 18-03-18 21-03 to 01-04-18 18-04 to 29-04-18 02-05 to 13-05-18 16-05 to 27-05-18 30-05 to 10-06-18 13-06 to 24-06-18 04-07 to 15-07-18 કંકત જૂના સાધકો માટે 20 DAYS 02-08 to 23-08-18 30 DAYS 02-08 to 02-09-18 STP 02-04 to 11-04-18	14-03 to 25-03 04-04 to 15-04 18-04 to 29-04 02-05 to 13-05 06-06 to 17-06 20-06 to 01-07 11-07 to 22-07 01-08 to 12-08 14-08 to 25-08 12-09 to 23-09 કંકત જૂના સાધકો માટે 3 DAYS 08-03 to 11-03-18 STP 26-05 to 03-06-18

શિબિરમાં આવનાર પ્રત્યેક વ્યક્તિએ પાસપોર્ટ સાઈઝ ફોટો અને ફોટો આઈડી (ફોટો ઓળખપત્ર) લાવવું ફરજિયાત છે.

દોહા ધરમના

તૃષ્ણાસાગર મેં પડા, જીવ કુલિક્યાં ખાય ।
ઓર છોર દીજે નહીં, ક્ષીપ નજર ના આય ॥
તૃષ્ણા પૂરી કર સુકું, એસા નહીં ઉપાય ।
લિન ઘેણ કી બાલટી, કલ્લી ભરી ના જાય ॥
ચણ નિસર્ગ કા નિયમ હૈ, સબ પર લાગુ હોય ।
વિષથ્યાં મેં સુખ ખોજતે, મન વ્યાકુલ હી હોય ॥

દોહા ધરમના

તૃષ્ણા જક સે ખોદ કર, અનાસકત બન જાય ।
ભવ સાગર સે તરન કા, યણ હી એક ઉપાય ॥
રાગ છેષ કી, મોહ કી, જલ તક મન મેં ખાન ।
તબ તક દુઃખ હી દુઃખ હૈ, દૂર મુક્તિ નિર્વાણ ॥
સમજે દુઃખ કે મૂલ કો, કરે મૂલ પર વાર ।
તો નિરોધ હો દુઃખ કા, ખુલે મુક્તિ કે ક્ષાર ॥

સોલાંડી મિકેનિક વર્ક્સ

૪૦/W બાઈનાનગર જી.આઈ.ડી.સી., રાજકોટ-૨.
ફોન : ૦૨૮૧ - ૨૩૬૨૧૮૮ ની મંગલકામના

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ) ભાબા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. વતી પ્રકાશક તથા મુક્તક : ચંદુલાઈ મહેતા, મુદ્રણ સ્થાન : નાઈસ આર્ટ, “મુક્તિરામ કોમ્પ્લેક્સ”, રાષ્ટ્રીય શાળા મેરિન રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. દ્રારા રાજકોટ ખાતે પ્રકાશિત. તંત્રી : ભરત કાપડીઆ. વિપશ્યના (ગુજરાતી) પત્રિકાનું લાવાજમ : ભાબા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. ના. સરનામે, સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટરના નામે મા.ઓ./ચેક અથવા રોકડેથી મોકલી શકાશે. રાજકોટ સિટી ઓફિસ : ભાબા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૧.
વિપશ્યના 28 ફેબ્રુઆરી 2018 આ પત્રિકામાંની સામગ્રી વિપશ્યના વિશેધન વિન્યાસ, ઇંગતપુરીના સૌજન્યથી તથા વિપશ્યના હિન્દી/અંગ્રેજ પત્રિકાઓના અંકોમાંથી પ્રકાશિત કરાય છે.

ચાર વર્ષનું લવાજમ : રૂ. 100/-

‘વિપશ્યના’ Reg-No. GUJGUJ /2000/3013
Postal Reg. No. RAJKOT/450/2018-20
(Renewed upto 31.12.2020)

Weighs less than 30 gms
Posting day-25th of every month,
Posted at Rajkot RMS - 360 001.
Write PIN CODE for Correct Delivery

If undelivered please return to :

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ)

ભાબા ડાઈનિંગ હોલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - 360 001.

સિટી ઓફિસ : ફોન - (0281) 2233666 / મો : 7878 7272 23

E-mail : info@kota.dhamma.org / Web site : www.kota.dhamma.org